

KARTA KURSU

Nazwa	Metodyka edukacji środowiskowej
Nazwa w j. ang.	Methodology of Environmental Education

Koordynator	Dr Ingrid Paśko	Zespół dydaktyczny
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

- zapoznanie studentów z treściami środowiskowymi zawartymi w podstawie programowej;
- przygotowanie studentów do krytycznej analizy tekstów pedagogicznych z zakresu edukacji środowiskowej oraz przygotowanie do samodzielnego uczenia się i kierowania własnym rozwojem zawodowym;
- dostarczenie w oparciu o efekty kształcenia wiedzy związanej z tradycyjnymi i współczesnymi metodami kształtowania pojęć środowiskowych oraz rozwijaniem ich umiejętności przyrodniczych i społecznych z uwzględnieniem prawidłowości rozwojowych dziecka w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym;
- rozwijanie umiejętności dydaktycznej transformacji wiedzy o środowisku przyrodniczym i społecznym na poziom przedszkolny i wczesnoszkolny;
- zapoznanie i twórcze stosowanie metod swoistych dla edukacji środowiskowej: obserwacji, doświadczenia, eksperymentu, problemowej;
- wskazanie na różnorodne możliwości wykorzystania gier i zabaw dydaktycznych oraz współczesnych środków dydaktycznych w edukacji środowiskowej dzieci;
- zwrócenie uwagi na potrzebę planowania pracy wychowawczo-edukacyjnej w obszarze edukacji środowiskowej.

Warunki wstępne

Wiedza	
Umiejętności	
Kursy	

Efekty kształcenia

Wiedza	Efekt kształcenia dla kursu		Odniesienie do efektów kierunkowych						
	<p>W01 - Charakteryzuje cele nauczania o środowisku przyrodniczym i społecznym w edukacji wczesnoszkolnej oraz zna treści programowe z tego obszaru.</p> <p>W02 - Wymienia kryteria psychofizycznej gotowości do uczenia się o środowisku przyrodniczym i społecznym w przedszkolu i w szkole oraz zna narzędzia jej kontroli.</p> <p>W03 - Zna podstawowe pojęcia przyrodnicze i społeczne oraz metody swoiste dla przedszkolnej i wczesnoszkolnej edukacji środowiskowej, wyjaśnia znaczenie wiadomości i umiejętności praktycznych we wczesnej edukacji środowiskowej.</p>		K_W01, K_W02, K_W05						
Umiejętności	Efekt kształcenia dla kursu		Odniesienie do efektów kierunkowych						
	<p>U01 - Realizuje założone cele edukacji środowiskowej na różnych poziomach.</p> <p>U02 Samodzielnie diagnozuje gotowość dziecka do uczenia się o środowisku przyrodniczym i społecznym w przedszkolu i w szkole.</p> <p>U03 Dobiera właściwe metody kształtowania pojęć przyrodniczych i społecznych oraz ocenia ich przydatność, trafnie modeluje sytuacje realistyczne i opisuje je językiem przyrodniczym i społecznym wykorzystując poznane metody i środki dydaktyczne.</p>		K_U01, K_U02, K_U07						
Kompetencje społeczne	Efekt kształcenia dla kursu		Odniesienie do efektów kierunkowych						
	<p>K01 Jest zainteresowany profesjonalizacją, poszukiwaniem wiedzy i umiejętności metodycznych związanych z edukacją środowiskową dzieci.</p> <p>K02 Umiejętnie komunikuje się z innymi studentami oraz wykładowcą.</p> <p>K03 Dokonuje ewaluacji własnych działań pedagogicznych.</p>		K_K01, K_K07						
Organizacja									
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach							
		A	K	L	S	P	E		
Liczba godzin	6	10							

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład: wykład prowadzony jako informacyjny (70%), problemowy (10%) i konwersatoryjny (20%).
Ćwiczenia: dyskusja; ćwiczenia przedmiotowe, analiza tekstów.

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01							x	x				x	
W02								x				x	
W03								x				x	
U01							x	x				x	
U02							x	x				x	
U03							x	x				x	
K01								x				x	
K02								x				x	
K03							x	x				x	
Kryteria oceny	Zaliczenie (wykład i ćwiczenia) na podstawie obecności na wykładach i ćwiczeniach, przygotowania scenariusza zajęć oraz udziału w dyskusji. Egzamin pisemny – ocena pozytywna przy wykazaniu się minimum 60 % wiadomości i umiejętności												
Uwagi	Studia niestacjonarne, pierwszego stopnia												

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Założenia edukacji środowiskowej – edukacja o środowisku, w środowisku i dla środowiska; cele i zadania edukacji środowiskowej w przedszkolu i w klasach 1-3.
2. Zasady dydaktyczne w edukacji środowiskowej.
3. Przygotowanie nauczyciela do zajęć o treściach środowiskowych na poziomie przedszkolnym i wczesnoszkolnym.
4. Struktura i rodzaj treści przedmiotowych edukacji środowiskowej na poziomie przedszkolnym i wczesnoszkolnym.
5. Treści środowiskowe jako czynnik integrujący w edukacji wczesnoszkolnej.
6. Operacjonalizacja celów edukacji środowiskowej w klasach 1-3.
7. Metody nauczania-uczenia się o środowisku przyrodniczym i społecznym – obserwacja, doświadczenie, eksperyment.
8. Formy aktywności dzieci przedszkolnych i szkolnych w kontakcie ze środowiskiem.
9. Działalność praktyczna dzieci – praca w kąci przyrody oraz na działce przedszkolnej i szkolnej.
10. Wycieczka jako podstawowa forma poznawania środowiska społecznego i przyrodniczego przez dziecko w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym.
11. Środki dydaktyczne w edukacji środowiskowej.
12. Utrwalanie, kontrola i ocena postępów uczniów klas 1-3 w zakresie edukacji środowiskowej.

Wykaz literatury podstawowej

Budniak A. *Edukacja społeczno-przyrodnicza dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym szkolnym*, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2009.
 Kraszewski K. Paško I (red.) *Aktywność poznawcza i działaniowa dzieci w badaniach pedagogicznych*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, Kraków 2016.
 Paško I. *Kształtowanie postaw proekologicznych uczniów klas I-III szkół podstawowych*, Wydawnictwo Naukowe AP, Kraków 2001.
 Sawicki M. *Edukacja środowiskowa w klasach I-III szkoły podstawowej*, Wydawnictwo Naukowe Semper, Warszawa 1997.

Wykaz literatury uzupełniającej

Dymara B., Michałowski S., Wollman-Mazurkiewicz L. *Dziecko w świecie przyrody*, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2000.
 Paško I. *Jak odkrywać zainteresowania dzieci światem przyrody i nauki* [w:] *Dziecko i nauczyciel w procesie poznania i działania* Kraszewski K., Nawolska B. (red.), Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, Kraków 2016, s.135-144.
 Paško I. *Dobór metod nauczania we wczesnej edukacji przyrodniczej a relacje nauczyciel – uczeń w świetle osiągnięć neuronauk* [w:] J.R. Paško (red.) *Relacje uczeń – nauczyciel we współczesnej szkole*, Wydawnictwo Małopolskiej Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Tarnowie, Tarnów 2016, s. 131-148.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	6
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	1
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	20
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	3
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	10
Ogółem bilans czasu pracy		50
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2